

užívaly obdobnou definici pojmů adherence a perzistence. Jedná se o článek od O. Mayera, ve kterém se o adherenci píše jako o „pojmu, jenž je tradičně rezervován pro popis stavu, zdali pacient náležitě užívá předepsanou léčbu (resp. spíše v kolika procentech denních dávek ji užít zapomněl)“ (11). Publikace M. Součka definuje perzistenci, tedy že „perzistence vyjadřuje trvání léčby od jejího zahájení do vysazení“ (12).

Dle ABC taxonomie lze definici adherence přeložit jako „proces, během něhož pacienti užívají svá léčiva podle předepsaného režimu“ a perzistenci jako „doba od zahájení do užití poslední dávky, která bezprostředně předchází přerušení léčby“ (2, 4). Popis adherence v uvedených dvou publikacích také částečně odpovídal definici World Health Organization (WHO), která ji specifikovala jako „rozsah, v rámci kterého pacientovo chování (užívání léčiv, dodržování dietních opatření a/nebo

provádění změn v životním stylu) odpovídá doporučením zdravotníka, na kterých se společně shodli“ (3). Jelikož ani jeden z autorů nevedl přesnou citaci zdroje, ze kterého čerpal, nelze jednoznačně určit původ těchto definic.

Rozbor definic jednotlivých pojmů

Nejčastěji používaným pojmem v české literatuře byla adherence. Při jejím definování autoři citovali hlavně zahraniční literaturu, zvláště pak definici WHO z roku 2003 (3), která byla citována celkem jedenáctkrát. Druhým nejrozšířenějším názorem bylo, že termín adherence popisuje aktivní přístup pacienta k léčebnému procesu. Tato teze se vyskytovala celkem čtrnáctkrát. Dále se v literatuře napříč časovou osou objevovala myšlenka, že adherence označuje pacientovu míru

Tab. 1. Hlavní výsledky rešerše podle hledaných pojmů

Adherence					
v letech	2000–2021	publikace používající termíny	97	publikace definující termíny	60
hledané pojmy		nalezené zápory		nalezené přívlastky	
adherence	83	non-adherence	19	k léčbě	17
adherence = compliance	12	nonadherence	12	k terapii	6
adherence = compliance	2	neadherence	1	pacienta k léčbě	3
		non adherence	1	k farmakoterapii	2
		disadherence	0	k medikaci	1
		non-adherence = non-compliance	1	k medikamentózní terapii	1
				k lékům	1
				k užívání medikace	1
				na léčbě	1
				s medikací	1
Compliance					
v letech	1998–2021	publikace používající termíny	88	publikace definující termíny	66
hledané pojmy		nalezené zápory		nalezené přívlastky	
compliance	61	non-compliance	19	k léčbě	3
adherence = compliance	12	nonc(k)ompliance	9	léková	3
kompliance	12	nekompliance	2	s lékovou terapií	3
adherence = compliance	2	non compliance	0	k terapii	2
compliance = compliance	1	discompliance	0	pacienta k léčbě	2
		non-adherence = non-compliance	1	k medikamentózní terapii	1
				k lékům	1
				pacienta s léčbou	1
				s léčebným režimem	1
				s terapií	1
Perzistence					
v letech	2007–2021	publikace používající termíny	26	publikace definující termíny	24
hledané pojmy		nalezené zápory		nalezené přívlastky	
perzistence	26	non-perzistence	2	žádný	
persistence	0	nonperzistence	1		
		neperzistence	0		
		non perzistence	1		
		disperzistence	0		
Konkordance					
v letech	2000–2018	publikace používající termíny	13	publikace definující termíny	11
hledané pojmy		nalezené zápory		nalezené přívlastky	
konkordance	11	non-konkordance	1	žádný	
concordance	2	nonkonkordance	0		
koncordance	0	nekonkordance	0		
conkordance	0	non konkordance	0		
		diskonkordance	1		

"=" – dochází k zaměňování pojmů